

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefonszám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1500 korona.
Előfizetési ár egy hóra 35000K

Döntő győzelmet aratott Angliában a konzervatív párt.

Abszolút többséget kaptak az összes pártok felett — Rendkívül sokat veszített a munkáspárt, csaknem megsemmisült a liberális párt.

London, október 30. Délután fél 6 órakor az eddig beérkezett választási eredmények szerint a pártok állása a következő:

konzervatív párt 330, munkáspárt 125, liberális 32, pártokivüli csoport pedig 20.

A nyereségek és veszteségek így oszlanak meg: a konzervatív párt nyert 135, veszített 6, a munkáspárt nyert 21, veszített 57, a liberális párt nyert 7, veszített 100 mandátumot. A pártokivüli csoportnál eddig még sem veszteség, sem nyereség nincs.

Lloyd George-t ismét megválasztották.

London, október 30. Angol időszámítás szerint este 7 órakor 592 választási eredmény volt ismeretes és csak 23 hiányzott.

A konzervatívok	398
a munkáspártiak	141
a liberálisok	40
és a függetlenek	3

mandátumot szereztek. — Jellemző, hogy a pártoknak majdnem minden nő jelöltjük megbukott. Mindössze 4 nőt választottak meg. Ezek között munkáspárti 1, konzervatív 3. Hodges miniszter megbukott. A liberálisok annak tulajdonítják vereségüket, hogy az ország nem annyira a liberálisok, mint inkább a munkáspártiak ellen volt és a leadott szavazatok száma ezt látszik igazolni.

Londonból jelentik: A választási eredmény este 9 órakor a következő volt:

konzervatív	399
munkáspárt	149
liberális	40
kisebb pártok	13
kommunista	1

A konzervatívok nyeresége 149, a munkáspárt tiszta vesztesége 40, liberálisoké 110. A szavazatok száma az eddigi jelentések szerint a következő:

konzervatívok	3.162.900
munkáspárt	2.583.000
liberális	180.000
függetlenek	83.000

Tehát az összes pártok 6.008.900 szavazatot kaptak.

A választás eredményén kívül a legnagyobb meglepetéseket a személyi vonatkozások okozták; így Asquith bukása. Asquith kijelentette, ha megbukik, véglegesen visszavonul a politikától.

London, október 30. A Times parlamenti tudósítójának közlése szerint parlamenti körökben az a benyomás, hogy Herriot helyzetét az angol munkáskormány veresége megrendítette.

Ma temetik délután fél 3 órakor Déri Frigyesét.

Debreczen város gyászjelentése. — A temetés idejében zárva lesznek az üzletek és szünetel a villanyosforgalom.

Debreczen nagy halottját, Déri Frigyesét ma nyolczik órok nyugalmára az osztrák fővárosban, Bécsben. Debreczen város impozáns keretekben ad kifejezést gyászának. — Megirtuk, hogy az összes debreczeni egyházak gyászistentiszteleteket fognak tartani. A temetés ideje nem mint tegnap írtuk, 3 és 4 óra között lesz, hanem délután 2 és 3 óra között.

A polgármester felhívta az összes debreczeni kereskedőket, hogy a nagy magyar kereskedő végtisztességtételének órájában, tehát 2 és 3 óra között tartásuk zárva üzleteiket és személyzetükkel együtt jelenjenek meg a gyászistentiszteleten. Együttel arról is intézkedett a tanács, hogy ezen időben a gyász külső kifejezésére szüneteljenek a villamos kocsijáratok.

A temetés idejében meg fognak szólalni a debreczeni templomok harangjai. A Nagytemplom tornyában az öreg Rákóczi tompa bugása fogja hirdetni Debreczen város gyászoló fájdalmát.

Debreczen város tanácsa a következő gyászjelentést bocsátotta ki: „Debreczen sz. kir. város tanácsa

mély fájdalommal, de az isteni Végső kifürkészhetetlen, böles akarattal való keresztényi megnyugvással tudatja, hogy Déri Frigyes, a „Debreczeni Déri Múzeum” Alapítója, Debreczen sz. kir. város díszpolgára, m. kir. kormányfőtanácsos, folyó hó 2. napján délelőtt váratlanul elhunyt. Temetése folyó hó 31-én délután 2 órakor lesz Bécsben.

Debreczen város közönsége, hogy a maga részéről is kifejezést adhasson a nagylelkű Múzeumalapító elhunytától föltöltött mélyes gyászának, a temetés napján gyászistentiszteleteken dőlöz a nagy Alapító emlékének. És pedig:

a református Nagytemplomban délután 3 órakor,

a róm. kath. templomban délelőtt 10 órakor,

az ág. ev. templomban délután 5 órakor,

a görög kath. templomban délelőtt 11 órakor

és az izraelita templomban délután fél 5 órakor.

A Mindenható Kegyelme és minden magyar ember áldáskivánsa kísérsje utolsó útján a nemes szívű embert, az áldozatkész magyar hazafit,

Debreczen város nagy jótévőjét.”

A városi tanács ezt a gyászjelentést megküldi a Déri családnak, az összes megyei és városi törvényhatóságoknak, az összes debreczeni hivatalkok és testületek vezetőinek, valamint a törvényhatósági bizottsági tagoknak.

A városi tanács az összes gyászistentiszteleteken képviselteti magát.

A debreczeni ref. lelkészi hivatal a következő kommunikét bocsátotta ki:

Déri Frigyeset ma temetik Bécsben. A debreczeni református egyház délután 3 órakor a Nagytemplomban

gyászünnepélyt rendez az elhunyt emlékezetére. Az imát Uray Sándor lelkész, moderátor fogja mondani. Enekszámokkal szerepel a kollégiumi kántus. A temetés ideje alatt a Nagytemplom harangjai fognak szólani.

A Csokonai-kör ezúton kéri fel a választmányi tagokat, hogy a nagy muzeum Alapító emlékére tartandó gyászistentiszteleteken — jelenjenek meg.

Bécs, október 30. Az elhunyt Déri Frigyeset pénteken délután fél 3 órakor temetik Bécsben.

Horthy Miklós kormányzó debreczeni látogatásának programja.

A város vendége lesz. — Részt vesz a nagyerdei gyermekklinika ünnepélyes megnyitásán. — Megtekint a Kollégiumot és a városi törzsménest. — Küldöttségeket fogad a városházán.

Megirtuk, hogy a főispán telefonértesítést kapott a kormányzó kabinetirodától, hogy Horthy Miklós kormányzó november 6-án, tehát a jövő héten, csütörtökön, Debreczen város meglátogatására körünkbe érkezik s az egész napot itt fogja tölteni, a késő délutáni órákban utazva el Debreczenből.

A kormányzó látogatása egyenesen Debreczennek szól.

Így tehát a város vendége fog lenni, felhasználja debreczeni időzését azonban arra is, hogy a nagyerdei gyermekklinika ünnepélyes megnyitásán részt vegyen.

Dr. Magoss György polgármester tegnap délelőtt bejelentette a tanácsülésen a magas látogatást, majd a fogadás és a program részleteinek a megbeszélése végett felkereste a főispánt, aki déli 1 órakor az érkezés felől kapott Hughes távirón a kabinetirodából bővebb adatokat.

A megbeszélések eredményeképpen első sorban az nyert leszögezést, — hogy a kormányzó kimondottan a város vendége lesz, így tehát az egész fogadási ünnepélyt élén dr. Hadházy Zsigmond, mint Debreczen város főispánja s dr. Magoss György polgármester fognak állani. A városi vendéglátás dokumentálása lesz az is, hogy a küldöttségeket a közgyűlési teremben fogja fogadni a kormányzó.

Pontos, részletes program még nincs. Az eddigi adatok szerint a kormányzó

reggel 8.30 és 9 óra között érkezik Nyiregyháza felől.

Azt még nem lehet tudni, hogy külön vonaton jön-e, vagy pedig a rendszer gyorsvonat hozza külön kocsiját.

A kormányzó kíséretében lesznek előreláthatólag vitéz Nagy Pál tábornok, a honvédség főparancsnoka, Denk, a kormányzó első főhadsegéde, Barta Richárd, a kabinetiroda főnöke és még más előkelő személyek.

Az állomáson ünnepélyesen fogadják a magyar vendéget, majd kocsiába szállnak — a kormányzó a vá-

ros ötös fogatára — és a vármegyházára hajtatnak, ahol a főispán reggelit fog adni. Itt száll meg a kormányzó debreczeni látogatása idejére Körülbelül félórát töltenek a főispánnál, mikor újból kocsiára ülnek és kihajtatnak a nagyerdei klinikai telepre, ahol

a kormányzó részt vesz az ünnepélyes megnyitáson, majd megtekintti az egyetemi telepet.

A Nagyerdőn kb. 1-1 és fél órát tölt a kormányzó, ezután — ha ideje jut —

a kollégiumot tekintti meg.

Onnan megy a város közgyűlési termébe, ahol fogad minden küldöttséget, mely előre bejelenti erre irányuló szándékát. A küldöttségek fogadása egyenként történik, de a kormányzó együttesen fog válaszolni. — Eddig a következő küldöttségek jelentkeztek kihallgatásra:

A Tiszántúli ref. egyházkerület, a Kereskedelmi és Iparkamara, az Országos Középiskolai Tanáregyesület debreczeni fiókja, a Jogász és Tisztviselőkör, a Magyar Cserkész Szövetség debreczeni kerülete.

Tóth Aurél ny. kuriai bíró magánkihallgatást kért a kormányzótól, akinek itt Debreczenben, a kollégium gyakorlóiskolájában iskolatársra volt, sőt egymás mellett is ültek.

A küldöttségek fogadása után a közgyűlési teremben cerclét tart. Ezt követően a város által az Arany Bika dísztermében rendezendő bankettre megy. Az itten elhangzó felhívások még nincsenek összeállítva. Amennyiben az idő engedni fogja, a kormányzó az elutazásáig hátra levő időt

a városi törzsménest megtekintésére fogja felhasználni.

A város vezetősége mindent megtesz,

hogy a kormányzó fogadása impozáns legyen.

A bevonulásnál helybeli női és leányegyletek, iskolák és cserkész csapatok tagjai fognak sorfalat állani. A rendezőség kéri a háztulajdo-

nosokat, hogy házaikat e napra lobogózzák fel.

A főispáni hivatal ezután kéri az összes debreceni hivatalok, testüle-

A nemzetgyűlés általánosságban elfogadta a fővárosi javaslatot.

Budapest, okt. 31. A nemzetgyűlés csütörtöki ülésén napirend előtt Fábrián Béla hívta fel az einütség figyelmét egy sértő kifejezésre, melyet Lendvai telt Sándor Pálra.

A fővárosi javaslat utolsó szónokai Láng János és Reizinger Ferenc voltak.

Azután Rakovszky belügyminiszter állott fel szólásra, kifejtve, hogy a javaslat a szélsőséges politikai irányok ellen készült. Majd foglal-

tek és egyesületek vezetőit, hogy a mennyiben küldöttséget óhajtanának vezetni a kormányzó elé, ezen szándékukat a főispáni hivatalban lehetőleg még ma jelentsék be.

kozolt a főváros ügyeivel, kimutatva, hogy ugy a liberális, mint utóbb a keresztény rezsimnek voltak jó és rossz oldalai.

A Ház ezután elfogadta a törvényjavaslatot általánosságban részletes tárgyalásra elfogadja. — A nemzetgyűlés legközelebbi ülését kedden, november 4-én délelőtt 10 órakor tartja és azon a fővárosi törvényjavaslat részletes tárgyalását kezdi meg.

Apponyi hozzájárul a Házzabályok módosításához.

A revíziós bizottság ülése.

Budapest, okt. 29. A házzabály revíziós bizottság ma délután Kenez Béla elnökletével folytatódó ülést tartott, amelyen megjelent Bethlen István gróf miniszterelnök is. Ott volt Apponyi Albert gróf is valamint a bizottság számos tagja.

Az ülés megnyitása után Bethlen István gróf miniszterelnök szólt fel és hatalmas beszédet mondott a

házzabályrevízió szükségességéről. A beszéd ismertetésére és méltatására még visszatérünk.

Apponyi Albert gróf is felszólalt az ülésen és kijelentette, hogy a választói jog megalkotását sürgősen szükségesnek tartja, de a választói joggal való junktum nélkül is hozzájárul a házzabályok módosításához.

A ref. egyház leszállította a kisemberek személyi adóját és felemelte a vagyonosakét Nagyjelentőségű tárgy a presbiterium ülésén. — Száz-ezer aranykorona a ref. iskolai deficit.

A debreceni ref. egyház presbiteriuma tegnap délután ülést tartott, melyet Szele György, lelkész elnök helyettes magasszarnyalásu imával nyitott meg. Szele György napirend előtti két bejelentését lapunk más helyén ismertetjük.

A presbiterium első sorban is tudomásul vette az újabb adományokról előterjesztett bejelentést és az elnökség indítványára a kollégium igazgatótanácsában Könyves Tóth Kálmán halálával megüresedett helyre Juhász Nagy Sándor főjegyzőt küldötte ki.

Ezután Juhász Nagy Sándor főjegyző bejelentette, hogy az Ekli József és Jóna István által a presbiteriumnak az egyházi pénzek kezelése ügyében hozott határozata ellen beadott felebbezést, az egyházmegye, egyhangulag hozott határozattal elutasította. A felebbezés tudvalevőleg Márk Endre ellen irányult.

Az egyházmegyei határozat indoklása megállapítja, hogy a felebbezők azon állítása, hogy Márk Endre taniemek fejében kedvezett volna egyes bankoknak, a valóságnak nem felel meg. Kimondja továbbá az egyházmegyei határozat, hogy a felebbezőknek erkölcsi köteleességük lett volna a bizonyítás.

A presbiterium tudomásul vette az egyházmegye határozatát.

Ezután Juhász Nagy Sándor bemutatja a presbiteriumnak az egyház 1925. évre, aranykorona alapon készített költségvetését. A költségvetés deficitel végződik, annak dacára, hogy az egyház közszükségleti költségvetése felesleget tüntet fel.

Amde az iskolai alapok költségvetése több, mint 100.000 aranykorona deficitet mutat fel, aminek oka egyrészt az, hogy a tandíjak még most is felét képezik a békebelinek, másrészt pedig Debreczen város nem varolizálja az évi 61.000 korona segélyt. Ha a város varolizálna a segélyt, nem lenne lényeges hiány.

Az iskolai hiányok miatt az egyház végső költségvetése 46.000

aranykorona deficitet tüntet fel. Javasolja, hogy a várost keressék meg a valorizáció iránt.

Dr. Vásáry István azt fejtegette, hogy a költségvetés irreális, mert jóval több adóbevétel várható, mint a mennyi elő van irányozva.

A költségvetés egyhangú elfogadása után Juhász Nagy Sándor előterjesztette

nagy jelentőségű, szociális érzékre valló javaslatát, az egyházi személyi adó reformjáról, melynek lényege az, hogy a kisemberek adóját leszállítja, de a vagyonosokét felemeli.

A most érvényben levő törvényes személyi adó azoknál, kik semmi állami egyenes adót nem fizetnek, 2 aranykorona, az 1-10 korona állami adót fizetőknél 3 aranykorona és így tovább.

Ezen kívül kell fizetni a 10 százalékos egyházi vagyoni adót.

Ez az adózás a legkisebb mértékű, melyet a törvény ösmer. Így Debreczen város református hívei az egész országban a legkevésbé egyházi adót fizetik. Hiszen számos egyházközségben az egyházi adó 100 százalékos, sőt még azon is felül van.

A mérséklés szerint azok, akik eddig két koronát fizettek ezentul csupán 1 aranykoronát fognak fizetni.

Ez egyházi adószállítást jelent mindazokra, kiknek állami egyenes adójuk kevesebb 300 aranykoronánál, vagyis 5.100.000 papirkoronánál.

Ennélfogva minden olyan egyháztagnak, ki az állam részére egyenes adó címén öt millió papirkoronán aluli összeget fizet, kevesebb lesz az egyházi adója. Az pedig, aki évente öt millió korona állami adóval van megróva, már igen jómódu ember.

Viszont azoknak az egyházi adója, kik az államnak öt milliónál több egyenes adót fizetnek, egyházi adójuk mérsékelten emelkedni fog.

Az adóreform javaslatához Vásáry István dr. szólott hozzá, aki elfogadja az alapeszmét, de általában leszállítaná az adókulesot. Balogh István

szerint a kisembereket változatlanul kellene hagyni és a vagyonosokét felemelni. Ecsedi István is ellene van a javaslatnak és ellenindítványt terjeszt elő, hogy olyan javaslat készítésére utasítsák az adóügyi bizottságot, mely igazságosabb és nem sújtja méltánytalanul nagyobb adóval a középvagyonnal bíró embereket.

Dr. Révész Imre nagy figyelmet keltő beszédjében az egyház válságos anyagi helyzetéről beszélt. Miközben a hívek áldozatkészségét vizsgálta, azt mondta, hogy azt volna üdvös hallani, ha valaki kevesellene az adóját. Balogh István (Mester utca) közbejártott:

— „En azt mondom magamról”. A presbiterium végül is elfogadta a rendkívül érdekes adóreform-javaslatot, mely kiváló érzékkel tartja szem előtt a szegény emberek érdekeit, ugyanakkor, amikor az egyháznak is segítségére siet.

Nem lehetséges január 1. előtt a tisztviselői fizetések emelése.

Marad a 17,000-szeres szorzószám.

Budapest, okt. 30. Munkatársunk beavatót forrásól arról értesül, hogy a tisztviselői fizetések felemelése január 1-é előtt nem lehetséges. — Éppen ezért a kormány 17.000 es szorzószámot sem változtatja meg ebben az évben, mert ez a változ-

tatás az amugy is növekvő deficitet még erősebben növelné.

Ami az új B. listát illeti, arra vonatkozóan beavatót helyen azt a felvilágosítást adták, hogy új B. lista felállításáról nincs szó.

Gömbös párbajban két vágást kapott Wildtől.

A felek nem békilték ki. — Az utolsó pillanatban könnyűre cserélték ki a nehéz kardokat

Budapest, október 30. Wild József és Gömbös Gyula a tegnapi parlamenti összecsapás után ma reggel 9 órakor a Rákosi-féle vívóteremben ütköztek meg egymással.

Mindkét fél rendkívül hevesen támadott, úgy, hogy akaratlanul is helyet cseréltek. Eközben Gömbös Gy. erős laposvágást mért Wild József mellére.

Ugyanabban a pillanatban érte fején Wild kardjának két egymást követő gyors vágása, amelyek közül az egyik csontig érő nagy centiméteres sebet vágott a homlokán, a másik pedig hét centiméteres, de már kevésbé mély, úgynevezett lebonyes sebet ejtett a fején.

Karafiáth Jenő nyomban álljt kiáltott és Hrua Hümer egyetemi tanár azonnal bekötötte Gömbös sebet, a mely erősen vérzett.

Az összecsapás alig tartott öt másodpercig.

A felek a párbaj után nem békilték ki egymással.

A békítésre egyébként Karafiáth Jenő már a párbaj megkezdése előtt készült fel. Gömbös ragaszkodott a bocsánatkéréshez, de erre irányuló kívánságát Wild épp úgy visszautasította, mint Gömbösnek azt az ajánlatát, hogy

hajlandó békésen elintézni ezt az ügyet abban az esetben, ha Wild megígéri, hogy nem ír több Offener Brief-et életében.

Érdekes egyébként, hogy Karafiáth Jenő az utolsó pillanatban könnyű kardokra cseréltette be azokat a félnehéz kardokat, amelyeknek használatára a párbajsegédek előzően megállapodtak. Ha ez a csere nem történt volna meg s a párbajt félnehéz kardokkal küzdötték volna végig, — akkor Gömbösre a párbaj sokkal súlyosabb következményekkel járhatott volna.

Gömbös egyébként erősen beflastromozott fejjel már 11 órakor megjelent a parlamentben.

Megmenti a kormány az aradi szobrokat.

Bethlen miniszterelnök kijelentése

Budapest, október 30. Az egységes párt ma esti értekezletén Rubinek István előadta, hogy hírlapi közlemények nyomán arról értesült, hogy az aradi vértanúk szobrát, valamint az aradi Kossuth szobrát az oláhok tönkre akarják tenni. Kérdést intézett a miniszterelnökhöz, hogy a magyar áldozatkészség ezen emlékeinek megmentése iránt történt-e már megfelelő intézkedés.

Bethlen miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy az illető képviselőt megkapta a megfelelő utasítást a szobroknak Magyarország részére való kiadatásának kérdése tekintetében.

Végh és jendli Szabo

Órák és ékszerészek. Órák, ékszerék javítása és eladása

Hunyadi u. 15.

Arany és ezüst beváltás.

Elsőrendű bevásárlási forrás
fűszer, bor és csemege árukban

Kontsek Géza
K. R. T.

DEBRECEN

Főüzlet: Kossuth-u. 15. Fióküzlet: Piac-u. 22-24.

A reformáció mai emlékünnepe.

A kollégium ünnepélyel.

Debreczen protestáns társadalmá ez évben is hagyományos keretekben ünnepli meg a reformáció mai nagy napját. — A kollégium ma délelőtti 9 órai kezdettel a Nagytemplomban tiszteletet tart, melyen dr. Erdős Károly, lelkész-képző intézeti igazgató fog prédikációt mondani. Az istentiszteleten közreműködik a kollégiumi kántus.

Délelőtti 10 órakor a gályarabok emlékoszlopánál emlékünnepe lesz, melynek műsora a következő:

1. Énekei a kollégiumi kántus.
2. Emlékbeszédet mond Szundy Béla I, éves teológus.
3. Solymossy József II, éves teológus „A gályarabok emlékoszlopánál” című költeményét szavalja Demeter Béla III, éves teológus.
4. Az iskolák küldöttei, megkoszorúzzák az emlékoszlopot.
5. Énekel a kollégiumi kántus.

Délután folytatódni fog a reformáció emléknapijának megünneplése. 4 órai kezdettel a Hittanszaki Önképző Társulat ünnepélyt rendez a következő műsorról:

1. Énekel a kollégiumi kántus.
2. Megnyitó beszédet mond dr. Révész Imre.
3. Énekszólót ad elő Tap Ilonka tanítónő-képző-intézeti növendék, zongorán kíséri Szentgyörgyi Juliánna.
4. Baja Mihály, Luther és a biblia” című költeményét szavalja Farkas László II, éves teológus.
5. Ünnepi beszédet mond Boda Ferenc IV, éves teológus.
6. Chopin, „Polonaise”, zongorán előadja Szigethy Gyula III, éves teológus.
7. Váradi Antal „Judás” című költeményét szavalja Nagy Ernő III, éves teológus.
8. Luther énekét előadja a kollégiumi kántus.

Márk Endre

a presbytérium ülésén szóváltotta a Déri emlékére tartandó ref. istentiszteletet.

Szerinte „requiem”-szerű és katolikus jellegű. — A presbytérium helyesléssel fogadta Szele György indokolását.

A debreczeni ref. egyház tegnap délután 4 órai kezdettel az egyházi tanácssteremben tartott presbyteri gyűlésén Szele György lelkész-nökhelyettes két napirendelőtti bejelentést tett.

— Az egyik az — mondotta —, hogy ez a mostani közgyűlésünk nagy ünnepünknek, a reformáció emléknapijának előestéjére esvén, kötelességemnek tartom megemlékezni arról, hogy Isten segítségével holnap a reformáció fordulónapiához érünk. Holnap minden templomban isteni tiszteletet lesznek, melyeken kívánatos a presbytérium teljes számban való megjelenése.

— A másik — folytatta Szele György — megemlékeztünk arról a nagy gyászról, mely Debreczen városát érte Déri Frigyes halálával, aki nem anyira kifejezhetetlen anyagi értékű adományával, mint inkább ennek erkölcsi és szellemi értékével örök nevet érdemelt szerzett magának. Ez az adomány elsősorban Debreczen közönségének érdekét szolgálja. Déri Frigyes temetése holnap délelőtti lesz 2—3 óra között. Debreczen város polgármestere és tanácsa felhívást intézett ez alkalomból a ref. egyházhoz, hogy a városi ért nagy gyász kifejezésül gyászistentisztelet tartassék. Tekintve egyfelől Déri érdemait, mivel bebizonyította fejedelmi adományával, hogy a magyar nemzetnek legnagyobb fia közé tartozik, nem politikai, de kulturális értelemben, tekintve másfelől azt, hogy egyházunk évszázadokon át a legbensőbb viszonyban és teljes harmóniában élt Debreczen várossal,

Debreczen lelkészi kara elhatározta, hogy teljesíti a város óhaját és holnap délután 3 órakor egy a mi szokásunknak megfelelő puritán egyszerűségű gyászünnepe rendez.

— Kötelességem e bejelentéssel kapcsolatban arra kérni presbytériumot, hogy ezen ünnepélyen, mint minden más alkalommal tartandó hasonló ünnepélyeken jelenjenek meg.

Szele György napirendi bejelentését néma csendben hallgatta vé-

gig a presbytérium, csak néha hangzott el a presbyterek ajkáról a helyeslés kifejezése. — Szele György szavainak elhangzása után Márk Endre emelkedett szószólamra.

— „Én elhiszem, — mondotta, — hogy a ref. egyház meggondoltan cselekedett, csak azt jegyzem meg, hogy

soha az én tudomásom szerint, ameddig visszaemlékezhetek, soha sem hallottam, hogy ilyen „requiem”-en „katolikus jellegű” ünnepélyt tartottunk volna.

A kerület által is elhatároztatott, hogy

ilyen requiemek tartása nem engedélyezhető.

Bár én azt tartom, hogy a presbytériumnak, mint a város egyik szerveinek számtalan módja van a legmélyebb tisztelet kifejezésére, sokkal kifejezőbb módok ennél, én nem állok a határozat elé. Csak azt kérdezem, hogy nem lesz-e ez precedens?”

Szele György: „Nem!”

Márk Endre: „Én elhiszem, de nem tudom, hogy hol lesz a határ ezen ul!”

Szele György nyomban válaszolt Márk Endrénak: Ez az ünnepély nem requiemszerű. A rendes öt órás istentisztelet keretében óhajtottuk volna a gyászünnepeket tartani, azonban a várossal ilyen rövid idő alatt nem akartunk változtatást előidézni. Precedens nem lehet belőle, mert emlékezhetünk rá, hogy ilyen gyászünnepek tartottak nagy hazafiak halála alkalmával. Emlékeztünk a Kossuth Lajos, Deák Ferenc, Széchenyi István, Gróf Teleki László stb. halálakor tartott gyászünnepekre.

A mi hitűnknek ezekből a gyászünnepekből semmi kára nem lesz.

A presbytérium élénk helyesléssel fogadta Szele György szavait és tudomásul vette a bejelentést.

ARANYAT. ezüstöt, brilliánsat, hamis fogat legmagasabb árban **VESEK.**
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. 1-ső em.

Gergics Károly ügyészségi elnök a „Népszava” ellen sajtópert indít.

Debreczen, október 30. A pallagi gyilkossággal kapcsolatos nyomozásból kifolyólag a Népszava vasárnapi számában támadást intézett dr. Gergics Károly, a debreceni királyi ügyészség elnöke ellen. Az ügyészség elnöke a MTI munkatársának ezen ügyben a következőket mondta:

— A Népszava vasárnapi cikkének reám vonatkozó részéből egy szó se igaz. Nem igaz, hogy a gazdaszok szabadlábba helyezése utasítást

Akik Debreczen egyetlen nagy gyászat profanizálják.

Egy igaztalan és méltatlan támadás visszautasítása.

A Hajdúföld tegnap számában méltatlan és igaztalan támadásban részesíti dr. Lefkovits Arthur muzeumigazgatót, úgy állítván be a dolgot, mintha a muzeumigazgató ur lenne felelős azért, mert a Hajdúföld újságírói nyelven szólva „lemeradt” a Déri Frigyes haláláról szóló hírel. Az igazság érzetétől vezettetve kötelességünknek tartjuk ezt a méltatlan támadást visszautasítani, amely nem más, mint erőteljes védekezés egy olyan dologért, melyben jórészt maga a Hajdúföld a hibás és a cél pedig világos: *menteni akarják magukat, megtévesztő beállítás által, saját közönségük előtt.*

Bár nem tartozunk számadással, hogy híreinket hogy szeressük, — mégis, mindenféle erőszakos félre-magyarázást elkerülendő — elmondjuk, hogy milyen előzmények után jutott lapunk hasábjaira, a többi lapot megelőzve, a gyászos hír.

Déri Frigyes haláláról szóló hír legelőbb lapunk segédszerkesztője, dr. Szabó István révén jutott hétfőn este szerkesztőségünkbe, ki úgy említette, hogy a városban egyesek Déri állítólagos haláláról tudnak. — Körülbelül negyedóra múlva megszólalt a telefon és Lefkovits, muzeumigazgató ur megbízásából egy débreceni ur kérdezte, hogy tudunk-e Déri Frigyes haláláról. Felelős szerkesztőnk jelentkezett a telefonnal és az illető ur telefonba mondta a Lefkovits igazgatóhoz érkezett sürgöny tartalmát. A hírt közlő ur tényleg a beszélgetés végén megjegyezte, hogy jó volna a többi lapnak is átadni a hírt.

Tudni kell, hogy számtalanszor történtek misztifikációk, különösen telefon útján ilyen hírekkel. Eppen a megelőző éjszakák egyikén történt, hogy valaki hajnalban két órakor felhívta szerkesztőségünket és azt kérdezte, hogy tudunk-e róla, hogy Baltazár püspökkel elsüllyedt a hajó az óceánon? (Azóta a püspök szerencsésen meg is érkezett Amerikába.) Az „ugrató” bizonyára valamelyik jóindulatú kolléga volt. *Rá kell mutatni arra, hogy a Hajdúföld Moravesik professzort három nappal előbb sirba tette, mint ahogy halála valóban bekövetkezett.* Emlékeztetni kell a közönséget arra, hogy boldog emlékü IV. Károly királyunkat is halála előtt egy héttel nagy távirati ügynökségek sürgönyei parentálták el.

Hogyan lepott volna meg bennünket a hír, mikor Déri Frigyes betegségről semmi hír nem volt. Újságírói lelkiismeretességünk legelőször is arra kötelezett, hogy meggyőződjünk a hír valódiságáról és azután kolportáljuk, mikor már a felelősséget vállalhatjuk érte.

A telefonközpont és telefonszámunk a tanuja annak, hogy hétfőn éjjel fél három óráig folyton kerestük az összeköttetést olyan helyekkel, ahonnan megerősítést várhatunk.

1. Felszólítottuk a kultuszminisztériumot: *Nem tudtak Déri haláláról.*
2. Bécsbe telefonáltunk a magyar követséghez: *Nem tudtak Déri haláláról.*
3. Felszólítottuk a bécsi „Colle-

gium Hungaricumot”. Éjjel lévén, — ez a szám nem jelentkezett.

4. Felszólítottuk a Magyar Távirati Irodát, hogy budapesti központját, mint bécsi fiókját: *Nem tudtak Déri haláláról.*

5. Budapesti rendes tudósítónktól, ki a Budapesti Hírlap belső munkatársa, kérdeztük a hír valódiságát: *Nem tudtak Déri haláláról.*

6. Újra felszólítottuk a bécsi magyar követséget, az inspekciós tisztviselőnek elmondottuk, hogy milyen tragikus jelentősége van, ha Déri tényleg meghalt, érdeklődjön tehát Bécsben az ottani lapoknál, vagy — Déri lakásán. Megígérte.

Eddig telefonszámunk kitétt legelőbb is félmillió koronát, pláne a bécsi telefon beszélgetést svájci frankkal kell fizetni és még mindig nem volt eredmény sőt a sokféle semleges válasz után felmerült a gyanu, hogy misztifikációról van szó. —

Atadhattuk-e a hírt más lapoknak ilyen körülmények között, mindaddig, míg megerősítés nem jött? Hiszen ha bekövetkezett volna az eset, hogy nem igaz a hír, a Hajdúföld bizonyára hitelrontásért beperelt volna.

Éjjel fél három órakor jelentkezett a bécsi magyar követség és megadta előbbi kérdéseinkre a választ. Sajnos, tényleg meghalt Déri Frigyes.

Közben Maizner János munkatársunk az éjjeli órák dacára felzörgette Lefkovits Arthur urat, hogy tényleg kapott-e táviratot. Egyidőben jött a bécsi megerősítéssel Lefkovits ur üzenete, hogy a kérdéses táviratot tényleg megkapta. *Igy aztán valóban igaznak bizonyult a hír és válhatott a további terjesztésért a felelősséget.*

Sorban felesengettük a szerkesztőségeket. A Hajdúföld nem jelentkezett, amin nem is csodálkoztunk, — mert ők fél kettő órakor lezárták a lapot és elmennek. A Debreceni Független Újság sem jelentkezett. Az „Egyetértés” szerkesztőjét, bár nem a szerkesztőségben, de telefonon meg tudtuk találni, akinek át is adtuk — *(mi magunk és nem Lefkovits Arthur ur) — a már megerősített hírt. Ebből látszik, hogy nem vezetett kicsinyes szempont, vagy pedig az „egyedüli szenzáció” keresése, bár a rekrimináló lapnak velünk szemben tanúsított eljárása följogosított volna erre is.*

A Hajdúföld még ebbe a dologba is politikai ízt akar keverni és arról fantáziál, hogy csak a liberális lapoknak juttatták el Déri halálának híreit. A fentiekből és abból a körülményből, hogy a kimondottan liberális Debreceni Független Újság se közölte a hírt, világosan kitűnik, hogy ebbe az ügybe a politika nem játszott bele és a Hajdúföld eljárása izetlenkedés, mely profanizálja Debreczen város egyetlen nagy gyászatát.

Legelőbb burkoltan a polgármesteri titkárt támadták meg, ma már bocsánatot kértek tőle, de megtámadták igaztalanul dr. Lefkovits Arthur urat. Tessék most már tőle is bocsánatot kérni!

Lapkihordokat
elvez a kiadóhivatalt!

Fordulat a pallagi rejtélyes gyilkosság ügyében.

A vizsgálóbíró Szabó Zoltán harmadéves gazdaszt vizsgálati fogságba helyezte. — Pallagon befejezték a vizsgálatot. — Körülbelül tíz gyanúsítottja van az ügynek. — A kantinos nem jelentkezik kihallgatásra. — A pályáór ingadozó vallomása.

A pallagi rejtélyes gyilkosság ügyében tegnap estére szenzációs fordulat állott be. Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró két teljes napon át a Pallagon lefolytatott vizsgálat nagyrészt befejezte s

ennek eredményeként Szabó Zoltán harmadik éves gazdasznak vizsgálati fogságba való helyezését elrendelte.

A vizsgálat a legnagyobb aprátussal még folyik. — A két napig tartó, helyszínen lefolytatott vizsgálatról a „Debreczen” kiküldött munkatársa az alábbiakat jelenti:

A csipős őszi reggel zsufoltan, lassan cammogva, a Nagyerdei végülomásról elindult villamosunk. A kocsiiban fiatal gazdaszok cigarettáznak, pipáznak, az előadásokra mennek. A kocsiiban utazik ki Preineszberger Jenő táblabíró, Kovács Péter és Lakatos detektív. A gazdaszok beszélgetnek, ki erről, ki arról. Legtöbb azonban a pallagi eseményekről beszél a legkülönbözőbb tenorban. Persze legjobban az újságírókat szidják, akik kitergették ezt a nem épen kellemesen ható bűntügyet. — Már a pallagi major alatt járunk, amikor a három kocsiából álló villamos szerelvény vezetője hosszút csenget... A villamos megállott. Pallagon vagyunk.

A harmatos uton a gazdaszok bevonulnak előadásra. Az előadások elkezdése után pedig

Preineszberger Jenő vizsgálóbíró felvonul az Akadémia épületébe.

ahol a minden tekintetben kiváló Vargha Kálmán igazgató a vizsgálóbíró részére

az ásványtani előadó termet jelölté ki, ahol a kihallgatásokat azonnal elkezdik.

A pályáór ingadozó vallomása.

Tegnap a helyszíni szemlét tartották meg, mint azt a „Debreczen”-ben már megírtuk s ennek során kihallgatták Győri Imre pályáórt, aki hétfőn hajnalban talált rá az agyonvert Nagy József kocsisra. Győri a kihallgatás során gyakran nagy össze-visszaságban tette meg vallomását. És itt-ott az eseményeket ingadozva ismertette. Szerinte Nagy József hétfőn éjszaka 1 óra körül megjelent nála és megkérdezte tőle, hogy merre tud Debreczen felé jutni, mert összeverték. További vallomása során pedig azt állítja, hogy hajnalban az őrháztól 873 lépésműre összeszarkáltan, eszméletlen állapotban találtak Nagy Imrere.

Mit mond a kantinosné.

Beidéztek tegnapra Varga Lászlót, az akadémiai kantin bérlőjét, aki se szerdán, se csütörtökön nem jelentkezett kihallgatásra, úgy hogy a vizsgálóbíró feltétlenül elővezetté. A tegnapi kihallgatásra beidéztek Varga Lászlónét, a kantin bérlőjének feleségét, aki részletesen elmondott mindent.

Előadása szerint Nagy József kocsis már vasárnap, október 19-én délután megjelent a kantin külső ivó szobájába és iszogatót. Majd eltávozott. Kilenc óra felé visszatért a konyhai épülethez Nagy és benyitott a konyhába, ahol bort követelt. A konyhában az ügyvezető konyhai ügyeletes, Szabó Zoltán 3 éves gazdasz volt, amikor észrevette a részeg állapotban levő Nagy Józsefet, rászólt, hogy a konyhába idegeneknek belépni nem lehet. Nagy erre reprodukálhatatlan szavak kíséretében bort követelt. Szabó valóban méregbe jött és ráordult Nagyra:

— Menjen ki már, itt nem kaphat bort úgy se!

— De adjanak! — és azzal nemcsak Szabót, hanem Szabó szüleit is ikaromlások kíséretében szidalmazta. Erre a konyhában levő több gazdasz egyikéhez így szólt Szabó: — Te nyisd ki csak az ajtót.

A felszólításra egy gazdasz Nagy József előtt ajtót nyitott és kitesz-koltak a részeg kocist. A kantin előtti sötét térségről ismét visszahátrált menni Nagy József, miközben szidta a konyha ajtajában álló Szabót, aki erre Linnigh gazdasznak kampós botját kivette kezéből és a

kezeben kést tartó Nagy József kezére, majd a fejére egy-egy hatalmas ütést mért le.

Vargháné vallomása szerint nagy kavardás keletkezett erre a kantin konyhájában a vacsorájukért elkészve jelentkező mintegy 10—12 gazdasz között, de hogy mi történt tovább, azt nem tudja. Annnyit felmentett még, hogy a nagy zajra a konviktusból egy ágyból kivett ágymatracot tartó vasdarabbal a kezében megjelent Suba Dezső gazdasz is, de őneki, Vargháné állítása szerint, része nem volt a kantin előtt lezajlott állítólagos verekedésben.

Kihallgatták még a tegnapi nap folyamán a kantin egy Kata nevezetű szakácsnőjét is, aki lényegtelen vallomásában inkább Nagy Józsefről beszélt.

A csütörtöki kihallgatások.

Csütörtökön reggel elsőnek Gál Márton csipész kihallgatását folytatták. Az akadémia előcsarnokában gazdaszok körében megjelentek Suba Dezső, Szabó Zoltán, Baranyay Ferenc és Prusznér Ferenc beidézett terheltek is, akik alá s fel sétálva várták, míg rájuk kerül a sor. Természetesen hozzájuk léptettek s érdeklődniük tőlük az események után. Amikor megmondom hogy a „Debreczen” munkatársa vagyok, Suba ur extázisba jön és kijelenti:

—A „Debreczen”-hez nincs szavam. Önök alaposan meghurcoltak minket alaptalanul, de vigyázzanak, ki fog derülni a valóság...

En, aki méltányolom felindulásukat, igyekezem megmagyarázni, hogy lehet, tévedtünk, de mindenestre várjuk meg talán a vizsgálat eredményét...

Gál Márton rövid kihallgatása után Siposs László kovácsinas kihallgatására került a sor. Mindketten Nagy Józseffel boroztattak, azonban magáról a verekedésről mitsem tudtak előadni, szintúgy Eperjessy József éjjeli őr, aki előadta, hogy a szóbanforgó éjjeli szobadézsakás volt, így a verekedésről nem tud semmit.

A következőkben Hauszner gazdasági akadémiai tanárt hallgatták ki a vizsgálóbíró, mely után a délelőtti kihallgatásokat Preineszberger Jenő táblabíró befejezte és így délutánra a terheltek kihallgatása maradt.

Az ifjuság hangulata.

A gazdasági akadémia hallgató-ságának hangulata ebben az ügyben a legkülönbözőbb. Legtöbbie nyugodtan várja a fejleményeket és tanulással foglalkozik. — Sokan azonban ingerülten tárgyalják és mind jobban és jobban hangoztatják, hogy az igazságnak ki kell derülni s nem szabad, hogy az intézet, mely nagyon szép multra nézhet vissza, jó hírnevén csorba ütsék. Ha mégis lennének olyanok, akik ebben az ügyben bűnösek, úgy megvan róla a Pallagon győződve mindenki,

hogy azok az Akadémiáról feltétlenül el lesznek távolítva.

A délutáni kihallgatások.

Csütörtök délután a gyanúsítottak, illetve a terheltek részletes kihallgatását tartotta meg a vizsgálóbíró. Első ezek között Preiszner Ferenc, akinek kihallgatása hamar leperreg. Utána Baranyay Ferenc közel háromnegyed órán keresztül felelget a feltett kérdésekre. Egyön tetően azt vallják, hogy Nagy József a kantinban bort követelt s Eicskát rántott Szabó Zoltánra. A kihallgatások természetesen zárt ajtók mellett folytak le, azonban — gyakran kihallik az előcsarnokba a Preineszberger Jenő táblabíró hangja:

— Kérem, megmondtam, hogy csak a kérdésekre tessék válaszolni.

Suba Dezső kihallgatása következett ezután, aki elmondta, hogy neki az ügysző szűke köze.

— O amikor a konviktusban lévő 31. sz. szobájában meghallotta, hogy lent verekednek, kinézett, majd, amikor észrevette, hogy Szabó Zoltánnak késsel ront neki Nagy József, ágyából kihúzott egy matracot vasrudat s azzal lesietett.

Mire azonban leért, már elmúlt minden, Nagy Józsefet elvezették az Akadémia területéről.

Szabó Zoltán kihallgatása.

Nyolc óra felé járt az idő, amikor Szabó Zoltán 3-ad éves gazdaszt szólítja be Preineszberger Jenő vizsgálóbíró. Kihallgatása során előadta, hogy 22 éves salgótarjáni bányász szülők gyermeke. És aztán elmondja a lefolyt eseményeket.

Tiltakozik a fellevés ellen, mintha ő és társai a hatálosan megütött Nagy Józsefet a sínekre vitték volna.

Szabó Zoltánt vizsgálati fogságba helyezik.

Az eddig lefolytatott vizsgálat adatai szerint, továbbá miután a terjedelmes boneyegyzőkönyv is azt erősítette, hogy Nagy József halálos sérüléseit az akadémia területén kapta s továbbá mivel 14 sérüléséből 8 halált okozó, továbbá Szabó Zoltánnak azon beismerő vallomása alapján, hogy bottal fején és kezen vágta Nagy Józsefet,

Szabó Zoltánnak vizsgálati fogságba helyezését Preineszberger Jenő vizsgálóbíró elrendelte.

A vizsgálóbíró e végzése rendkívül lesújtotta ugy Szabó Zoltánt, mint társait és a gazdasági akadémia hallgatóit s a hírt a késő esti órákban lázasan pertraktálták. —

A helyszínen lefolytatott vizsgálatot ezzel Preineszberger Jenő vizsgálóbíró tegnap este befejezte s Lakatos és Kovács detektívek Szabó Zoltánt fél 10 órakor bekisérték.

Debreczenbe villamoson s itt átadték a kir. ügyészség fogházának.

Szabó Zoltán az éjszaktá már a kir. ügyészség fogházában töltötte. — Ma már a kihallgatásokat Preineszberger Jenő vizsgálóbíró a központi vizsgálóbíroságon fogja lefolytatni. Ide fog beidézni mára több tanut s a terheltek közül is még egy párat. — Minden jel arra enged következtetni, hogy ebből az ügyből folyólag 10—12 fiatalember ellen fog bünvádi eljárás indulni.

Mint értesülünk a vizsgálati fogságba vett Szabó Zoltán védelmével dr. Óreg Béla ügyvédet bízta meg, míg a meggyilkolt kocsis felesége Nagy Józsefné jogi képviselőjére dr. Kardoss Samu ügyvédet kérte fel. — Ugyanis Nagy Józsefné, aki 6 árvaal maradt hátra, — mint értesülünk — nagyobb összegű kártérítést fog követelni a tettesektől.

(m. j.)

Emlékkönyv a hősök temetőjében.

Tegnap délután kegyeletes emlékkönyvet zárták le a hősök temetőjében, ahova sok ezernyi fő megzarándokolt ki. Testületileg kiemelt a tisztikar Ferjentsik Ottó körletparancsnok vezetésével; kivonultak az iskolák is. A közönség a sírokat virágokkal halmozta el. A kivonult diszszázadot Garda Jenő százados vezényelte; a katonazenekar Nöth Antal főkarmester személyes vezetése alatt vonult ki.

A kürtös jelére a diszszázad fegyverrel tisztelgett, a katonazenekar a Hymnuszt játszotta. Majd Fülöp Miklós ezredes mondott magasztos szavakat, hatásos beszédet.

— „A hatalmas elfelejtették azt, — mondta — hogy a magyar nemzet századokon át védte a nyugatot, elfelejtették Eger vár ostromát, hol a hős Dob István, a mai magyar mintaképe, ellent tudott állani a tengernyi oszmán hadnak; kérem az Istent, hogy fogadja vissza kegyelmébe a magyart és ha majd a Kárpátok szent tércéin a magyar tükör fog lobogni, lehajtott fejjel fogunk adózni a porladozó hősöknek.”

Ezután Kozma Andor „Vae victis” című költeményét szavalta el egy ifju, mely átérzéssel és nagy hatással. Majd a magyar asszonyok nevében Garda Dezsőné mondta szép beszédet a hősök sirja felett. A „Hiszek egy Istenben” dallamai után megkoszorúzták a hősök szobrát, sirjait és ezzel a kegyeletes ünnepség véget ért. — A nők pedig virágokkal borították el a sírokat.

Halló! Halló!

Gyerünk a KÉMÉNYSEPRŐ vendéglőbe étkezni. Jó magyar konyha, elsőrendű asztali berok, cigány zene zárásig. Pontos és előzékeny kiszolgálás garancia arra, hogy a n. é. közönség jól találja magát. November 1-től abocensek, úgy minden utcai kihordás felvételek. Tiszviselőik és tanúci ifjak árgedménybe részesülnek. A n. é. közönség szives partfogását kérve

NAGY IMRE
vendéglős, Péterfia.

Zsíros szóda szappan főzéséhez

garantált minőség,
nagyon olcsó!

STERN

festékküszletben, Bikával szemben
Plac-utca 10.

Kávéházban, vendéglőben
és a fodrásznál követelje a
Debreczent.

Kiknek van szükségük két szobás lakásra??

Akik két szobás lakást kerestek a Nagy Lajos irodánál, jöjenek be azonnal, de csak a délelőtti órákban és személyesen — mert ma érkezett be két átadó két szobás utcai lakás, az egyik a TELEKI UTCÁBAN, a másik a BERCSÉNYI-UTCÁBAN van! Mindkettő rögtön beköltözhető!

Hírek

Sándor Pál contra Lendvai.

Budapest, október 30. Sándor Pál ma délelőtt felkérte Rassay Károlyt, hogy egy másik megbízottat maga mellé véve, kérjen elégtételt számára Lendvai Istvántól, aki a nemzetgyűlés tegnapi ülésén ezt kárhoztotta Sándor Pál felé: *Akár izraelita, akár zsidó, mindegyik büdös.* Hosszabb tárgyalás után Rassay kijelentette, hogy a megbízást nem vállalja. Sándor Pál erre Hegymegi Kiss Pál és Bross János utján kért elégtételt Lendvai Istvántól. Ma a déli órákban Lendvai Sándor Pál megbízottainak kijelentette, hogy nem akarta Sándor Pált személyében sérteni, így tehát az ügy békés elintézését nyert.

— A városi tanács a reformáció emléknapján. Október hó 31-én, a reformáció emléknapján a református Nagytemplomban délelőtt 9 órakor istentisztelet lesz, amelyen a városi tanács teljes számban fog megjelenni. Ezen a napon a városházán minden hivatalban munkaszünet lesz, azonban a következő napon, szombaton délelőtt 9—11 óráig hivatalos órák tartanak.

— Fazekas Győző ev. lelkész okt. 31-én pénteken d. u. 5 órakor ismerteti az evang. templomban a Luther által kiszenezett 95 tételt.

— Vigalmiadómentes Rubinstein Ernő hangversenye. A városi népjóletti hivatal azt kérte a városi tanácstól, hogy a kebelében működő Stefánia-Szövetség javára november 5-én rendezendő Rubinstein hangversenyt menessse a vigalmi adó aló. A városi tanács tekintettel a jótékony célra, elengedte a vigalmi adót, kötelezte azonban a népjóletti hivatalt, hogy a befolyó jövedelemről számoljon el. A városi tanács egyúttal elutasította a rendezőségnek a Blüthner zongora kiadása iránti kérelmét, miután tanácsi elvi határozat szerint ez nem engedhető, annál kevésbé, mert tulajdonképpen csak a kíséret elátására szükséges a zongora. A tanács ezeket figyelembe véve, a Förster zongorát adta ki a hangverseny rendezőségének.

Tisztviselő

nem dobálja millióit,
De Albertnél vígan mondja:
milyen jó itt!

— Esküvői hír. Henry Eliás Chicagó és Josefín Hein Místek házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Hol nem lesz villamos áram. Értesítjük villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy nov. hó 1-én a hálózatunkon eszüközlendő javítási munkálatok miatt reggel fél 7—fél 8-ig és d. u. 3—4-ig a Csapó-utca végén, Árpád téren, Csapó-kerben, Hadházi-utca, Csillag, Bercsényi, Kut, Nyil, Homok, Apaffy-utcákon reggel fél 7, d. u. 4-ig a Nagyerdőn és Pallagon nem lesz áramszolgáltatás. Vill. vállalat.

— Tisztviselő étterem. Albert László Belvárosi vendéglőjét „Tisztviselő étterem”-mé változtatta át, hol a tisztviselő társadalom tagjai olcsón úgy pompás napi étlap szerinti étkeztetést, mint még külön nagy engedménnyel havi abonemát kaphatnak. A helyiség nagy terme kizárólag az úri vendégek rendelkezésére áll. — Ebédet, vacsorát nagyszerű magyar és francia konyha állítja elő.

Trafikbódét akarnak nyitni a Kollégium előtt, az Emlékkertben.

A kollégium megelébberte a tanács engedélyét.

Faulhaber Mária, debreceni lakos azzal a kérelemmel fordult a városi tanácshoz, hogy trafiknyitás céljaira engedjen át az Emlékkertből egy trafikbódének alkalmas területet részére. A városi tanács úgy adta meg az engedélyt, hogy december elsejéig köteles felmutatni a trafikjogot engedélyező pénzügyigazgatósági határozatot. A tanács intézkedését a kollégium gazdasági hivatala megelébberte, arra hivatkozással, hogy egyrészt rendkívül káros pedagógiai szempontból a kollégium tőzomszódásában trafikot nyitni, másrészt pedig ott a történelmi emlékek között visszatetszést keltő lesz egy trafik-

áruló-bódé felállítása. Hosszas vita a tanácsban arról, hogy a felebbezéssel köteles-e egyáltalán érdemleg foglalkozni. Végül a tanács dr. Vásáry tanácsnok felfogását tette magáévá, aki szerint — miután közterületnek magáncélokra való átengedéséről van szó, a tanács a felebbezést előterjeszteni köteles a közgyűlés elé. A felebbezés dolgában véglegesen még nem döntött a tanács, hanem megvárja a december elsejét s csak akkor terjeszti elintézés elé a felebbezést, ha Faulhaber Mária addig felmutatja a trafikjogot.

Hazahajtkják a ménest a Hortobágyról.

Valószínűleg a kormányzó is megtekintí.

A városi törzsménest régi szokás szerint november első napjaiban hazahajtkják a Hortobágyról az Egreskerthe, ahol telelni szokott. — Felvetődött az a gondolat, hogy a kormányzónak, aki november 6-án Debreczenben fog időzni — bemutatják a város messze földön híres törzsménest, melynek különösen a tenyészkancaí keltik fel a szakító-

rök figyelmét. Természetesen csak az esetben lesz szó a ménesnek a kormányzó előtti bemutatásáról, ha idő fog rá jutni, miután a kormányzó a délelőttöt a klinikák megtekintésével és kiüldöttségek fogadásával fogja töltöni; délután pedig öt órakor tovább utazik Debreczenből.

A debreczeni Ipartestület értesítése a kis- és középiparosok kölcsönéről.

Az a várakozás, mely a kis- és középiparosok részéről az ipari kölcsönhöz fűződött, végre teljessébe ment. A pénzügy- és kereskedelemügyi miniszter urak a pénzügyi központot bízták meg a hiteligenyek kielégítését célzó intézkedés vezetésével, mely pénzügyi tevényt azután a nagyszabású munkába belevonta a helyi pénzügyintézetet is.

Az érdekképviselők közös kérelme tehát eredménnyel járt, mint hogy a helybeli pénzügyintézetekhez már meg is érkezett a kiutalt pénzkontingens, amelyből a kis- és közép iparosok fognak részesülni.

Miután a hiteligenylők száma meglehetősen nagy lesz, ezért a helybeli pénzügyintézetek vezetői az ipartestület és az iparkamara vezetőivel beható tanácskozásokat folytattak a hiteligenylők kérelmének minél simább és gyorsabb elintézése céljából, tekintettel arra is, hogy a kis- és középipari kölcsönök folyósítása az intencióknak megfelelően kell történni. Az egységes megállapodás meg is történt s a

kölcsönt kérők felvételét s az ezzel járó többi teendőket az ipartestület végzi, míg a pénz folyósításáért ahhoz a pénzügyintézethez fordulhatnak az iparosok, melyik ezen akcióban érdekelve van, azaz tetszésére lesz bízva az igénylőknek, hogy a hitelösszegeket mely pénzügyintéztől kívánják igénybe venni.

Felhívja tehát az ipartestület mindazokat a kis- és középiparosokat, akik ezen kölcsönből részesülni óhajtanak, hogy ezen célból az ipartestület hivatalában sürgősen jelentkezzenek, hol megfelelő utbaigazítást is kaphatnak.

Ipartestület.

Pompás az italom,
ízes az ételém,
Mivel törzsvendéglőm
az Albert étterem.

Hirdessen
a „Debreczen”-ben!

Békebell United Kingdom teák
Bor Legfinomabb angol teák és rumok
Likör Francia, olasz, portugál szardiniák
Pezsgő Fűss oroszhál és koronaszardinia
Legjobb csemegésajt és teavaj

Csanak József K. Rt.
fűszer és csemegékereskedése, Piac-utca 51.
Telefon 70. Alapítva 1823

Ma már mindenki tudja

hogy legolcsóbban és legszebb szöveteket

Feldheim Imre

posztóházában Kossuth-utca. 6 sz.
vásárolhat.

Házasságok.

Legutóbb a következő házasságokat kötötték meg az állami anyakönyvi hivatalban:

Teremi Sándor vasztergályos — Koszta Margittal.

Miskolczy Barabás hivatalnok — Ibolya Gabriellával.

Dobó Ferencz — Tokaji Máriával.
Waldmann Géza mészáros — Polatsek Helénával.

Papp György kertész — Bana Erzsébettel.

— A lapok kivételesen jelennek meg a reformáció emléknapján. A lapok a 4570—1920. sz. miniszteri rendelet 6. szakasza értelmében október 31-én, a reformáció emléknapján nem jelenhetnek meg. Tekintettel azonban arra, hogy ebben az esetben az idén 3 napig egymásután nem volna lap, a rendelkezésnek erre vonatkozó részét ezúttal felfüggesztették, úgy, hogy a lapok pénteken délután és szombaton reggel kivételesen megjelenhetnek.

— Kereskedők és iparosok figyelmébe. A testnevelési törvény s annak végrehajtási utasítása alapján a kereskedő és iparosoknak is megalakult a Levente Egyesületük. Munkájuk a testgyakorló órák ideje ellen kereskedelmi és ipari körökben panaszok hangzóttak fel, a kamara november hó 3-án délután 6 órakor a kamara kereskedő szakosztálya termében értekezletet tart.

— Elkészült a Hudson alagút. Tegnapi elkészült a Hudson alagút. A járművek számára készített alagút ma a világ legnagyobb földalatti alagútja. Az utolsó robbantást maga Coolidge elnök végezte villamosítottvagyujtókészülék segítségével. Az alagút Newyorkot és Newyerseyt köti össze egymással. — Naponta mintegy 46 ezer jármű használhatja.

Abonensek jutányosan felvétetnek, Tisztviselőétteremben

— Sok a lopás és betörés. A rendőrségen panaszt tett Vargács Lajos Simonffy u. 32. sz. a. házmester, hogy míg ő és a vele lakó Orbán Sára munkában voltak, alkulcsos betörő járt a lakásán és onnan körülbelül 4 millió korona értékű ruhát elloplott. A betörő a házban zacskót is elvitte és az elszórt liszt mutatta a nyomát. Az egyik cselédleány délelőtt 10 órakor ment le a pincébe és akkor már látta a lépcsőn a liszt nyomokat, tehát az alkulcsos betörő a kora reggeli órákban követte el a lopást, mikor a házmester munkába ment. Jellemző a tolvajok vakmerőségére Kiss Kálmán biharnagybajomi kereskedő esete is. Bement az Adorján és Mendel-cég Piac utca 83. sz. a. irodájába, ahol többen voltak és míg tárgyalt, a csomagját, melyben zöld női szövet volt, letette az asztalra. Mire dolgát végezte, már hiú helye volt a csomagnak, elvitte a tolvaj csaknem szemellettára.

x Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás régi tűkőrök újjáéltése Sipkovits Béla üvegipari vállalat Sziv-utca 14/15, Telefon 35—6.

x Filc kalapok, svájci sapkák minden színben százötvenezer koronáért. Bőrkalapok nagy választékban a Kalapüzemben, Piac-u. 9.

Tisztviselő

nem dobálja millióit,
De Albertnél vígan mondja:
milyen jó itt!

A „Debreczen”
telefon száma: 789.

Halálozások.

A debreczeni átlami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be:

Nagy József ref. 75 éves, Némethy Erzsébet ref. 16 éves, Pásztor Miklós ref. 67 éves, Balasó László ref. 17 éves, Kun Iméné ref. 38 éves, Szekeres Pál izr. 20 éves, Ruhócz János ref. 12 éves, Pozsonyi László ref. 5 hónapos, Tamás Tibor ref. 12 hónapos, Nagy Sándorné ref. 33 éves, Balogh István ref. 60 éves, Tiba Erzsébet ref. 21 éves, Pintye Györgyné gör. kath. 20 éves, Haraszti Lajos ref. 58 éves, Nagy Katalin ref. 19 éves, Fehér Sándor ref. 60 éves, Tóth Gyula óm. kath. 12 éves.

Pompás az italom,
ízes az ételém,
Mivel törzsvendégilóm
az Albert-étterem.

Színház**A Csokonai-színház műsora:**

31-én A párisi lány, énekes bohózat, D) bérlet.

Nov. 1-én Bánk bán, tragédia. — Tiszviselőest, bérletszünet.

2-án d. u. A molnár és gyermeke, népdráma. Mérsékelt helyárat. Este Helyreasszony, népszimű. Új betanulással. Bérletszünet.

A színházi iroda jelentései.

November hónapban minden bérletet különböző előadást kap, a bérletért, így novemberben egy előadással többet kell fizetni.

Kedvenc darabjává avatta a közönség a ma este megismétlésre kerülő Párisi lány kacagató francia szellemesü operettszerű énekes bohózatot.

Lóversennyel kezd meg Kada Elek a vasárnap este felújításra kerülő Helreasszony Kecskemét város történelméből vett nagyszerű népsziművét. Blaháné híres kedvelt szerepét Kováts Teres játssza, míg partnere Rolkó lesz, akivel nagyszerű, conpietszerű duettek ad elő.

A Csokonai-Színház tisztelt bérleti felkérteknek, hogy november havi (ötös bérlet) bérletösszegeiket november 5-ikéig befizetni sziveskedjenek, Igazgatóság.

A mozgószínházak műsora:

METEORBAN: Szombaton, Mindenszentek napján, „Három árva” és A kis rongyos, 2 ságer egyszerre. Előadások 3, fél 6 és 8 órákor. Vasárnap „Ketten egy ellen” Harry Piel-lel.

APOLLO: Hollywood, életkép a világ legnevesebb filmművészei, művésznői szereplésével. Káprázatos felvételek a film külföldi színházakból.

URÁNIA: Orgia, dráma vadszigeteken, óserdőkben.

VIGSZÍNHÁZ: Zaza, egy táncosnő regénye, Glófia Svanssonal. Ezen film hűen mutatja az éjszakai élet gyönyörűségeit. Jön: Ki a Ghetóból. Königsmark Petrovichal.

Kérje a Debreczent!!

Művelődési és szórakoztató osztályunk

tanulónak

lapunk nyomdájában
felváltatik.

Varga-utca 5. szám.

**Liptai Sándor rajztanár
a mentők karjai között meghalt.**

Tragikus körülmények között hunyt el Liptay Sándor iparostanonciskolai rajztanár.

Tegnap reggel az iskolában hirtelen rosszul lett.

Bár régebben betegeskedett, rosszul létének nem tulajdonított nagyobb jelentőséget, s továbbra is az iskolában akart maradni, hogy teendőit elvégezze. Tanítói ársai unazották, hogy menjen ki a klinikára és a mentőktől egy betegszállító kocsit hozattak. Liptay még a maga lábán ment le a kocsishoz és lefeküdt a bentlévő hordógyra. Utközben rosszul lett. Mikor a kocsit kiért a belgyógyászati klinikára Liptay már eszméletlenül volt.

és a hordógyon a mentők karjai között anélkül, hogy egy szót szölt volna is, meghalt.

Az orvosok már csak a beállott halált konstatálhatták, de hogy mi okozta a hirtelen halált, azt még nem állapították meg.

Liptay halála annál inkább nagy részvétet keltett,

mert édesanyját is igen meglátozotta a sors.

Az Erdélyben lakó urasszony tavaly szemérvilágát vesztette el és most fia haláláról is csak pár nap múlva értesülhet. Liptay Sándor tevékeny részt vett a katolikus mozgalmakban, működős tagja volt a Szent László dalegyletnek, titkára a Katolikus Otthonnak.

Temetése szombaton délután 3 órákor lesz

a római katolikus temető kápolnájából.

Súlyosan elítélték Emmerling Dezsőt a biharkeresztesi rendőrfogalmazó megrágalmazásáért

Fogolyszabadítás Biharkeresztesen. — Nem követett el valutacsempészést Nagy Kálmán rendőrfogalmazó.

Emmerling Dezső dr ügyvédjelölt, nyugalmazott főhadnagy és nyugalmazott árvaszéki ülnök, biharkeresztesi lakos fogolyszabadításért és rágalmozással vádoltan került a törvényszék Lakatos büntető tanácsa elé. A vádirat szerint Emmerling Dezső dr Biharkeresztesen 1922. szeptember 22-én Szathmári Juliánát, akit az ottani rendőrség kényszerutlevéllel visszairányított Debrecenbe mert nem volt bélépési igazolványa a semleges zónába, Szabó tiszthelyettes felügyelte alól kiszabadította és megakadályozta, hogy a rendőrség a vizsgálatoncolást végrehajtassa. — Szathmári Juliánna, a vádlott előadása szerint régebbi ismerőse volt. A Ghilányi-laktanyában ismerete meg és házvezetőnek fogadta fel. — Főzzá utazott a debreczeni lány, hogy állását elfoglalja. Erkezésekor azonban nem tartózkodott Biharkeresztesen, hanem egy közel tanyán. — Szathmári Juliánának nem voltak rendben az irásai, még is beutazott a semleges zónába. — Nagy Kálmán rendőrfogalmazó a szabályzat értelmében és a főszolgabíró utasítására kényszerutlevéllel visszaakarta küldeni a lányt, a kiról azt tudta, hogy a debreceni erkölcsrendészeti razzikál alkalmával többször került a hatóság elé. A lány őrzésére Szabó tiszthelyettes bízta meg, aki ki is kísérte a vasúti állomásra Szathmári Juliánát, hogy a legközelebbi vonatig ellenőrizze visszautazását. Estefelé megérkezett a főhadnagy ruhát viselő Emmerling Dezső dr, aki mikor megtudta, hogy a lány a vasúthoz közeli vendéglőben tartoz, odament a tiszthelyetteshez és leirhatatlan kifejezésekkel illette a rendőrséget és azt állította, hogy az egész dolog a fogalmazó személyeskedéséből történt. Ezután a lányt elkísérte a vendéglőből és a tiszthelyestest visszaküldte. Ezért indult meg az eljárás ellene fogolyszabadítás címen.

Mikor a vádiratot 1923. február 17-én kézhez vette, a faluban jegyzőválasztás volt és táncmulatság. A táncmulatságon részt vett Nagy Kálmán rendőrfogalmazó is. A helyelő fogalmazót többek előtt megemlékezte Emmerling, majd hangosan így szólt:

— Majd beteszem én neki az ajtót, azért, hogy percentért valutát és utasokat utlevél nélkül buzdított átszállított a határon.

A rendőrfogalmazó rágalmozásért feljelentette Emmerlinget.

A főtárgyaláson a bíróság a két vádat egyesítve helyet adott a vád-

lott valóság igazolása iránti kérelmének és kihallgatta a megidézett tanukat: Tunyogi Csapó Endre nényváltót, dr Schleiss Sándor főszolgabíró, Németh Antal detektívet, Bodó Attila árvaszéki ülnököt, Nyisztor Albert járásbíró, Skunka Lajos dr ügyvédet, Papp Elek koreszmárost és Papp Böske.

A tanúk vallomása nem igazolta Emmerling állításait, bár Tunyogi Csapó Endre üzleti könyvéből kimutatta, hogy Nagy Kálmán rendőrfogalmazó közveitett közte és Blum Ferenc nagyváradi bankbizományos között egy hosszabb ideig tartó valutacsempészést és ezért 1 szá-

zalék haszonrészesedést ajánlott fel a fogalmazónak. Nyisztor Albert dr pedig elmondotta, hogy egy Karac nevű gazdát utlevéllel, de vízum nélkül átsegítette Nagy Kálmán a román határon, hogy a gazda birtokáról ellopott lovak után megszállott területen nyomozhasson. Ezt azonban a nyomozas érdekében és előre kikötött ajándék nélkül tette. Csak később akart adni Karac egy mázsa búzát a rendőrfogalmazónak előzékenységeért.

A törvényszék megállapította, hogy a valóság bizonyítása nem sikerült, mivel sem a valutacsempészés, sem a megvesztegetés bűntette nem forog fenn. — Ezért fogolyszabadításért és rágalmozás vétségében bűnösnek mondotta ki Emmerling Dezsőt és 1 havi fogsázbüntetésre, továbbá 2 millió főcs 200 ezer korona mélték pénzbüntetésre ítélte. — A vádlott felebbezett, a vádló pedig megnyugodott az ítéletben.

Abonensek jótányosan felvétetnek, Tiszviselőetteremben

Olvassa a Debreczent

LEGSZEBB
SAPKÁK
BOKAVÉDŐK
Nyaksálak
Hermann és Friedmann
PIAC-UTCA 10.
A BIKÁVAL SZEMBEN.

Sport**A gazdászok golyaversenye**

szép sikerrel zajlott le, amelyen különösen Rockenbauer István, Stolph Egon érték el kiváló eredményeket, de nagyszerű erőnek mutatkozik Eperjesi Zoltán, Király István és egykorl rekorderünknek és bajnokunknak a fia Szokoly Ferenc is. A verseny részletes eredménye:

100 m. síkfutás, első Rockenbauer István 12.4 mp. II. Szokoly Ferenc, III. Beniczky Béla félméterrel nyerve, 1 méterrel harmadik, 400 m. síkfutás I. Szokoly Ferenc 62.8 mp. II. Rockenbauer István, III. Beniczky Béla két méterrel nyerve, 5 méterrel harmadik. 1500 m. síkfutás, I. Rockenbauer István 5 p. 37.5 mp. II. Lángos László, III. Gölner András finisben 10 méterrel nyerve, 20 méterrel harmadik. Magas ugrás: I. Eperjesi Zoltán 167 cm. II. Tuschter Árpád 157 cm. III. Tóth Tibor 153 cm. Távluigrás helyből: I. Stolph Egon 2.80 m. II. Tuschter Árpád 2.73 m. III. Szokoly Ferenc 2.62 m. Távlu ugrás: I. Beniczky Béla 5.55 m. II. Stolph Egon 5.46 m. III. Szokoly Ferenc 5.43 m. Rúdugrás: I. Király István 2.85 m. II. Stolph Egon 2.50 m. Hármás ugrás: I. Szokoly Ferenc 11.35 m. II. Stolph Egon 11.28 m. III. Király István 10.35 m. Súlydobás: I. Stolph Egon 12.03 m. II. Róckenbauer István 11.08 m. III. Tóth Ferenc 9.55 m. Diszkoszvetés: I. Rockenbauer István 37.03 m. II. Stolph Egon 36.89 m. III. Gölner András 27.72 m. Gerelyvetés: I. Rockenbauer István 41.95 m. II. Stolph Egon 37.90 m. III. Beniczky Béla 30.52 m. 4x100 m. kombinált staféta I. „A” csapat 52.4 mp.

Felebbezési tanácsülés

lezs ma este 6 órákor a kerület hivatalos helyiségében.

A DEAC tisztújító

közgyűlése volt tegnap, az új tisztikar a következőképp alakult meg: Dr. Darkó Jenő tanár elnök, Rencz Antal ifj. elnök, Benkő Lajos jótikár, Mile Pál titkár, Tardy János főjegyző, Lénárt János jegyző, Walter Karoly háznagy, Szabó István pályafelügyelő.

A Tiszántúli Hírlap r.-t.

nyomdaüzeme számára
a város területén meg-
felelő helyiséget keres.

Ajánlatokat, akár szóbelileg, akár leveleiben a „TISZÁNTÚLI HIRLAP” kiadóhivatalába Varga-u. 5. kérünk.

Hirdessen lapunkban.

Elsőrendű kárpitós
Szabó József Varga-utca 1.,
Szent Anna utca sarok.
KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON

**ORSZÁGOS HIRDETŐ
VÁLLALATUNK**

helyi képviselőket
szervez.
Ajánlat referenciákkal Kár-
páthy N. Kaposvár.

Tőzsde

Elgyengült a tőzsde.

A mai értéktőzsde nyitáskor a tegnapi zárlati nívón mozgott. Bécsi gyengébb jelentésekre azonban, valamint spekulatív eladásokra az irányzat később gyengült és az árnyóban tegnapihoz képest 2 százalékos csökkenés állott be. A szén és bányapiacra, valamint a villamosági részvényekben az érdeklődés ma csekélyebb volt, azonban az árvesztések itt sem haladtak túl sokkal az állagot. Értékenyebb árvesztéseket szenvedett a Salgó, amely 27,000 koronával áll tegnapi árfolyama alatt.

További gyengülés az utótőzsdén.

Az utótőzsdén az irányzat a külföldi tőzsdék lánghább zárlatáról beérkező jelentések hatása alatt tovább gyengült és teljesen üzletellen volt. A vételkészség teljes hiánya mellett a felkínált áru nem tudott elhelyezkedni, úgyhogy az árfolyamok fokozatosan gyengültek és a mai legáltalánosabb árakhoz hasonlítva is 1-3 százalékos veszteséget mutatnak. A Magyar Hitel utolsó árfolyama 431,000 korona volt, a többi érték árfolyama pedig hasonló arányban gyengült.

Bankok: Hazai 125-126, Magyar hitel 455, Cseh bank 22-225, Olasz bank 20. Osztrák hitel 171-172. Keresk. bank 1050-1000.

Takarékpénztárak: Állal. takarékpénztár 103-105, Pesti Hazai 29-2860.

Biztosítás: I. Magyar Biztosító 6500.

Malmokl Borsod-miskolczi 147, Concordia 3442, I. budapesti gm. 123, Hungaria 132-130, Pesti Viktória 223.

Bányák és téglagyárak: Szászvári 275, Kohó 340, Magnezit 1600. Ált. kőszén 2830-3875, Nagyváonyi 114, Salgó 485-480, Urkányi 790-785.

Nyomdák: Athenaeum 93-95, Pallas 140.

Vasművek és gépgyárak: Fegyver 900-905, Ganz Dan. 2060-2075, Ganz vill. 1110-1120, Kistarcsai 37, Láng 80, Rimamurányi 128, Lámpa 125.

Faipari vállalatok: Hazai fa 108, Kronberger 14, Lichtig 26, Ófa 490, Réabánya 80, Slavonia 81, Nasic 2000-1950.

Közlekedési vállalatok: Bur 270-275, Nova 157-156, Trósz 154-155, Levante 153, Déli 52-53.

Cukorgyárak: Magyar cukor 2290-2300, Georgia 329-38, Mezőhegyesi 156, Sémmer 2175.

Élelmiszervállalatok: Cinner 70-75, Szalámi 320.

Sör és szeszipar: Részvénysör 280-285, Gschwindt 174-176.

Az aranykorona árfolyama.

Az aranykorona mai árfolyama a hivatalos dollárkursuson átszámítva 15450.84 papirkorona.

Zürichi zárlat.

Berlin 123 fél, Hollandia 205, Newyork 520 egynegyed, London 2348, Páris 2730, Milánó 2255, Brüsszel 2560, Prága 1550, Budapest 68, Belgrád 752 fél, Bukarest 294, Varsó 99 fél, Bécs 73 fél, Szófia 377 fél.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsde szilárdabb volt. A buza 7500 koronával drágult. A többi cikkek ára változatlan maradt.

Hivatalos árak Buza 76 kilós tiszavidéki 4575-4625, egyéb 4550-4600, 78 kilós tiszavidéki 4650-700 egyéb 4625-675, egyebek változatlanok.

Mikor a fajvédő lap munkatársa ny. belügyminiszternek titulálja Nagy Vincét.

A választási harc epilógusa a vádlottak padján. — Rágalmazásért elítélték a Hajdúföld munkatársát.

A tavaly lezajlott választási mozgalmak alatt a „Hajdúföld” című szélső jobboldali napilap 1924. február 14. számában egy cikket írt „Nagy Vince kegyelmcs ur halálragázott autójával egy proletárszszonyt” címmel. A cikk azzal vádolta a képviselőjelöltet, hogy Budapesten, az Andrassy-uton robogó autójával elütött egy szegény munkasszonyt. Nagy esdület támadt. Nagy Vince, akkori belügyminiszter kijelentette, hogy nem ér rá a szegény asszonyon segíteni, mert neki sokkal fontosabb dolga van, semhogy egy öregasszonnyal tördödjön. Ezután visszalépett autójából elhajtatott. — A cikk megjelenése után Nagy Vince sajtó útján elkövetett rágalmazásért feljelentette a „Hajdúföldöt”. A szerzői felelősséget Marschalkó Lajos, a lap belső munkatársa vállalta. Ebben a perben tegnap délután folytatja le a főtárgyalást a törvényszéken Lakatos dr. büntetőtanácsa. A vádlott sápadtan, izgatottan viselkedett és a tárgyalás során sokszor ellentmondásba került eddigi vallomásaival.

— Nem érzem magam bűnösnek — mondotta. Az inkriminált cikket nem én írtam, de én tettem közzé a „Hajdúföld”-ben többek kivételével. A Haendel pártirodában beszéltek az esetről és szavahihető, akkor vezetőszerepet játszó emberek mondták el az adatokat. Ennek alapján készítette el a cikket egyik munkatársunk. A kéziratot azután én a nyomdába adtam, mert annak tartalmát szavahihetőnek tartottam.

Elnök: Ön szerint megfelelnek a valóságnak a bemondott adatok?

Vádlott: En mindent a két ur szavaira alapítottam. Később azonban azt tapasztaltam, hogy egyik ur visszahúzódik beszédjének megerősítésétől. Kérem a cikkben foglaltak valóságának bizonyíthatóságát, kérem kihallgatni S. és M. urakat arra, hogy az adatokat tényleg ők adták. Ők bizonyítani tudják, hogy Nagy Vince autója elütötte a szegény asszonyt és nem vette fel, hanem tovább ment.

Kertész Endre dr: Ez 1918-ban történt. Közérdek címen kéri a bizonyítás elrendelését. Mert nem lehet érdektelen, hogy az a képviselő, aki munkásprogrammal vállalt mandátumot, ilyen szivtelenül bánt el egy igazi munkásszszonyal.

Fényes Endre dr (Nagy Vince jogi képviselője): Csodálatos, hogy a vádlottnak csak a főtárgyaláson jut eszébe a valóság bizonyítására a felvetése, talán azzal a céllal, hogy hátha kijön valami. Tessék, forduljanak a mentőkhöz. — Azok tudják, hogy történt-e Budapesten valami autószerencsétlenség. Eddig azt lehet tapasztalni, hogy a vádlott látja legjobban rágalmazó vádjainak lehetetlenségét. Ez is súlyosbító körülménynek tekinthető.

Kertész Endre dr, Lakatos elnök békítő kísérlete után, kijelenti, hogy Marschalkó hajlandó elégtételre. Egy nyilatkozási formát olvas fel, amelyben a vádlott a maga nevében kijelenti, hogy a cikket téves információk alapján írta meg és a valótlanosságok leközlése miatt sajnálkozását fejezi ki. A nyilatkozatban Marschalkó nyugalmazott belügyminiszternek címezi Nagy Vincét.

Fényes Endre dr: Nagy haladás a Hajdúföld részéről, hogy végre elismeri Nagy Vince belügyminiszterségét. A nyilatkozatot azonban ennek dacára sem fogadhatja el a főmagánvádló, mert Nagy Vincének az volt a véleménye, hogy békésen csak úgy intézhető el ez a rosszhiszemű rágalom, ha a „Hajdúföld” kér bocsánatot. Én fel is szólítottam a szerkesztőséget és bemutattam azt a nyilatkozatot, amit

ha aláírtak volna, most nem ülne a vádlottak padján Marschalkó ur. Az én kezdeményezésemre azonban azzal válaszoltak, hogy semmiesetre sem közlik le a Szerkesztőség bocsánatkérő nyilatkozatát.

Kertész dr: Azért nem közölték le, mert a Hajdúföldnek volt címeze. Marsalkó ur ellenben aláír egy hasonló nyilatkozatot.

Fényes dr: Nagy Vincét a Hajdúföld támatta meg, tehát jogos, ha a Hajdúföldtől kér elégtételt.

A békítési kísérlet ilyen jelenték telenségen hajótörést szenvedett. A bíróság visszavonult.

Lakatos dr elnök a valóság bizonyítására előterjesztett indítványt elutasítja, mert a védőnek arra való hivatkozása, hogy az a feltevés, amely szerint Nagy Vince az állítólagos autóbaleset után nem vitte a mentőállomásra az öregasszonyt, hanem tovább robogott, clyan súlyos vádat jelent, amely ha igaz volna, nagy megvetésnek tenne ki. Védő semmisségi panaszt és perorvoslatot jelent.

Fényes dr: Nyilvánvaló, ha valaki el is gázolna egy szegény asszonyt, nem lehet azt mondani, hogy mitsem törődött vele, mert más dolga van. Ez olyan embertelenséggel vádolja a sértettet, hogy súlyos megvetésnek tekinthető ki. — Nem enyhítő körülmény, hogy a vádlott mástól kapta az adatokat és hogy nem ő írta a cikket, hanem csak a szerkesztő vállalta. — Ezen ezen a héten volt Budapesten egy sajtótárgyalás egy rágalmazó cikk miatt, amit bár Marschalkó ur írt Sággy Gyula rendőrtanácsos urról, mégis a Nép szerkesztőjét, Anka Jánost itélték el. — Ha most őt itéli el a törvényszék, ez csak az igazság nemezésének, isten-ítetlennek tekinthető.

Kertész dr: Kétségtelen, a büncselekmény el volt követve. Kérem az enyhítő körülmények figyelembevételét. A vádlott beismerését, azt hogy a cikket nem ő írta s hogy jóhiszeműen hitelt adott a mendemondának. Továbbá, hogy a cikk a választás legizgalmasabb perceiben született meg, amikor az emberek objektivitása könnyen kibilllen.

Marschalkó megismétli Kertész dr szavait.

A bíróság ítélethezatalra visszavonult. Majd mielőtt az ítélet kihirdetnék az elnök az alábbi kérdést intézi a vádlotthoz:

— Mondja meg, hogy ki írta a cikket.

— Erre a kérdésre nem adhatok feleletet.

— Ki rendelte meg a cikket a Hajdúföldnél?

— A Haendel-párt több vezető tagja.

— Miért mondta Ön a vizsgálat során, hogy a cikket Ön írta?

— Ezt a vallomást most módosítottam. A cikket nem én írtam.

Ezután az elnök kihirdeti az ítéletet. Bűnösnek mondja ki Marschalkó Lajos hírlapírói sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségében, mert az inkriminált cikkben olyan kifejezéseket állított, amelyek valóságuk esetén közmegevetésnek tennék ki Nagy Vincét.

Ezért 1 millió korona fő és 500 ezer korona mellékbüntetésre ítélte a törvényszék. — Az ítéletben úgy a vádlott, mint a főmagánvádló megnyugodott. Az ítélet jogerős.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r. t.

Nyomatott a Tiszántuli Hirlap r. t. nyomdájában.

Tisztviselők! Munkások!

HAJDUSÁGI

férfiruhaház

PIACZ-U. 67.

7

OLESO RUHANAPOZ RENDEZ

Szenzációban

beszállított árakkal

Október	31	November	5
November	1	"	6
"	3	"	7
"	4		

Hosszu fekete téli kabátok
piúss
béléssel K **1,300.000**

Tartós férfi öltönyök
K **750.000**

Bőr kabátok barna és fekete-K **1,250.000**

Divat kabátok szörme
bélés K **1,600.000**

Divat raglánok
K **850.000**

Divat csikos nadrágok
K **260.000**

Rövid téli kabát meleg
béléssel K **650.000**

Cégre tessék ügyelni!

Ezen árak

csak a fent jelzett

napokon

érvényesek!

Apró hirdetések

AJÁNLAT

Jeggyűrűt, fülbevalót, órát, ékszer legolcsóbban vásárolhat, javíthatat Licht ékszerésznél Simonffy-utca 1. 930

Elsőrangú kárpitos Szabó József, Varga-u. 1. Kész hencserek, berzsely fotelek raktáron. 105

Ha nincsen pénze, megint vehet Kaisernél részletfizetésre. Piac 7. 499

Debreczenszky kárpitosnál Halköz 8. sz. hencserek, plüsványok, továbbá matrácok raktáron. javítások szakzerűen készülnek. 1294

Szép szilágysági alma nagyban és kicsinyben állandóan jutányos áron kapható Csapó-u. 39. 1580

Winkler fa és széntelepe Margitfürdővel szemben. Telefon 2-80. 1948

Chrysanthemum, nagyfejű és bokros eserepenként és olcsón kapható. Mélius-tér 13. 1911

Vilamos berendezéseket és javításokat legjobban Fazekas készít. Piac-utca 43. Telefon 5-97. Tanulók felvételek. 1909

Mindenféle asztalosmunkák, butorok tisztítását, javítását, átfényezését legjutányosabban vállalom. Asztalos tanuló felvétetik. Kozma József asztalos, Hadházi-ut 13. Villanyos megálló. 1951

Kétszintes, vízmelegítő, erős tornyos stúdzheek nagyob bhaztartásra készen kaphatók Kandia-utca 15. Ugyiszintén minden nagyságu asztaltűzhelek. 1984

Győződjön meg, hogy hálókat, cseblőket és mindenféle butorokat a legolcsóbban vásárolhat Fenyves butorházában, Kistemplomnál. 1980

Cséplőgéptulajdonosok! A legjobb magánjárókat készít Ehrenreich Sámuel géplakatos. 1553

Hagyma nagyban és kicsinyben kapható Kossuth-u. 48. sz. alatt, Török Ferencnél. 1965

Köszén, elsőrendű darabost és száraz tüzfűt a legolcsóbban házhoz szállít Unio faterlep, Ispótyai telep 1. sz. Telefon 779. 2004

LAKÁS, ÜZLET

Két utcai butorozott szoba, külön bejárattal, urak részére kiadó. Cim az Egyetértésnél. 1681

Kiadó Piac-utca 10x5 száraz betonozott pince raktárhelyiségnek vagy műhelynek. Érdeklődhetni Piac-utca 41., ház mesternél. 1939

Kiadó vendéglő, különálló polthezlyiség, több rendbeli lakás, istálló, sertésöl, gáz-rezso, villanyvilágítás vízvezeték. Értekezni lehet Árpádtér 10. sz. 1846

150-250.000 koronát fizetek havonta szoba, konyha lakásért. Cim az Egyetértésnél. 1982

Két ágyas szoba ágy nemű nélkül kiadó. Darabos 27., Nagyné. 1981

Egy butorozott szoba kiadó. Meszena-utca 11. 3. ajtó. 1979

Egy szoba konyha lakást keresek. Cim: Czabán Nándor, Cegléd-utca 22. szám. 1990

Egy nő lakást, esetleg ellátást kaphat. Cim a kiadóban. 2009

Különbejárattal butorozott szoba központban kiadó. Ellátással is. Cim Egyetértésnél. 1907

Butorozott szoba Piac-u. 77. kiadó. Bal emelet. 1973

Üzlethelyiségeket lelépéssel keresünk a város bármely részén. Ajánlatokat „Üzlethelyiség” jelígre az Egyetértés kiadóhivatalában kérünk. 1971

Két butorozott szoba Domb-u. 12. sz. alatt kiadó. 1970

Különbejárattal utcai butorozott szoba, előszobával, ágy nemű nélkül, csakis szolid urnak kiadó. Barna-u. 2. sz. 2000

Butorozott elegáns utcai szoba izr. urnak kiadó. Cim a Független Újságnál. 1966

Legfőbb központon négy helyiségből álló hölgyfodrászat lakásnak, orvosi rendelőnek, irodának, árulerekat céljaira is megfelel, berendezéssel átadó. Ugyanott üzleti antik íróasztal, antik aktaszekrény, hosszú üvegszekrény, könyvetuzser, első osztályu cimbalomkotta, újságtartók, lisztputlnak valók, több tárgyak eladók. Cim a Függetlennél. 1974

Minden harmadik hónapban egy pár új cipőt adok annak, aki november 1-re egy szoba, konyha lakást ad. Ajánlatokat a Hajdúföld kiadóba „3 hónap” jelígre. 2002

Ház mesteri lakást és a felesége részére a házi urnál szakácsnői állást adok, aki cserébe egy szoba konyha lakást ad, sőt még lelépést is adok. Ajánlatokat a Hajdúföld kiadóba „November 1.” jelígre. 2001

ÁLLÁST KAP

Két éves gyermekhez megbízható kisasszonyt azonnal felveszek Rózsa, Miklós-utca 34. 1544

Pénztáros leányt jó családból keres november elsejére Beke Barna gyógyszerész „Csillag” gyógyszerár Árpád-tér 1. 1900

Fa-ágygynök felvétetik Péterfia-u. 52. sz. faraktár. 1925

Tisztesseges német leány, ki háztartásban segédkezne, felvétetik. Wesselényi-tér 7. 1924

Élelmes emberek!

Ide figyelni!

Aki nekem tíz vevőt hoz, az teljesen ingyen kap egy öltönyt vagy téllakabátot. — Nőiszabóságban francia munkavezetést Fűtőp Gizella veze i. Egy női ruha elkészítése 100.000 kor. Havi részlet mellett készítek öltönyt, costumot, téllakabátot.

TEGDES Péterfia-u. 42

Két éves gyermekhez megbízható kisasszonyt azonnal felveszek. Rózsa Miklós-u. 34.

Ujnonnan létesült fehérneműgyárban szabást, varróleányokat, vasalónőket és tanuló lányokat felvesszünk. Simonffy-utca 6. sz. 1983

Cipészsegédek állandó munkára felvétetnek Weinberger cipőgyárba, Piac-u. 19. Ugyanott tanulóleányok felvétetnek. 1926

Gobeline készítő kerestetik. — Piac-utca 16. II. em. 1993

Jobb családból való fiatalleányt, ki a háztartásban is segédkezik, 1 éves gyermek mellé keresek. — Batthyányi-u. 14., az udvarban jobbra. 1992

Kocsist azonnal egy lóhoz felvesszünk. Vagongyári áruda, Vagongyár. 1988

Szakácsnő, szobalány nov. 1-re felvétetik. Sas-utca 4., I. em. 3. 1987

Fiatol szolga felvétetik Haas Lipót Linoleum áruház, Piac-u. 58. 1969

Főzni tudó minden leány és szobaleány, ki kefélni tud nov. 1-re kerestetik. Károly Ferenc József-ut 17a. 1999

Mosónő, ki szépen mos és vasal kerestetik. Károly Ferenc József-u. 17a. sz. 2008

Kifutó fu vagy leány felvétetik. Dr. Balázs bank, Piac 89. 1989

ELADAS

Eladó egy 120x120 (belvilág) vasrácsos dupla új ablak. Horog. Kar-u. 35. sz. 1718

Magánjáró cséplőgarnitúra eladó vagy huzatosért elcserélhető. Ehrenreich géplakatos. 1195

Egy szobabutor elköltözés miatt eladó. Simonffy-utca 31. 1997

Eladó kihizott sertés darabonként 150 kilogram, Lónyai-u. 25. 1704

Csoda választékban érkeztek

TOILETTEK

SZÖVETBŐL,
CREP D'CHIN
CREP MAROCENBŐL

JEMPEREK remek választékban.

Nagy vidéki városban vadászati és sportárkereskedés, korlátolt italméresi engedéllyel és kiterjedt vevőkörrel eladó. Kettős üzlethelyiség é sraktár a város főterén, elsőrendű helyen van. Az üzlet raktárral és esetleg 5 szobás, kertes, külön álló házban levő lakással is átadó. Bővebb felvilágosítás — szíveségéből — Simonyi-ut 11. szám alatt kapható. 1998

Fekete fedeles, sárga, futó, olajos tengelyű kocsik eladók. Széchenyi-ut 9. 1996

Egy vagon cukorrépa eladó. Pécsi Gábor Kovács, Hajdútelep. 1994

Eladó ház Katz-telepen. Egy szoba, konyha, kamara, mellékhelyiséggel, jó vízi kut. Vétel esetén azonnal beköltözhető. Cim Egyetértés kiadóban. 1994

Boldogfalva-utca 16. számú ház eladó és beköltözhető.

Eladó 10 hold szőlő, 135 szántóföld Hevesen. Értekezhetni Bakos vaske- reskedésében. Csap-u. 88. 1976

Gépirásban perfekt, több évi gyakorlatlalt bíró tisztviselő állást keres. Peregces utca 23. Uray. 2011

Jó házi kocsit kapható kihordásra is. Péterfia 6., keresztépület. 1978

A kézimunka tanítást nov. 1-én megkezdem. Rubin Viola, kézimunka-kaüzlet. 1749

Tíz milliótól bármilyen összegig hosszú lejáratu kölcsönt ingatlanra adunk. Kovács Hirlapiroda, Piac 42. 1705

Chez un propriétaire on demande un professeur de la langue Française. adr. chez le bureau: „Debreczen”. 1978

Egy lovat telelésre szerszámmal elvállalok, Csokonai-u. 40. pince. 1906

25 milliót kszta adok megfelelő kézi zálogra vagy betáblázásra. Cim Egyetértés kiadóban. 1862

Iparművészeti tanfolyamot végzetem. Elvállalok batirozást, köstét, filézést, montirozást, függönyök, ágyceritők s mindennemű iparművészeti kézimunkák összeállítását. A felsorolt s más kézimunkák tanítását elvállalom. Jelentkezhetni a kézimunka-kaüzletben: Kossuth utca 15. 1748

Üzlethelyiség, a város gyönyörű, forgalmas helyén, bármely üzletnek alkalmas, azonnal átvehető jutányos áron. Cim a kiadóban. 1957

Bejárót keresek: Hatvan utca 1. II. emelet, 41. 1960

Borbélysegéd felvétetik: Hunyadi utca 26. Barna Ernő. 1958

Fodrászsegéd, elsőrangú munkás, felvétetik: Péterfia utca 11. 1956

Négy hónapos, nőtény, fajtiszta farkaskutya jutányos ártért eladó: Meszena utca 26. 1954

„Függetlennek” levele van az Egyetértésnél. 1977

„Jó partner lennék” jelígre le- xél a Tiszántulinal „Érthetetlen 27”-től. 2010

Kabai országos vásár november 5-én tartatik. Vásárvánbórló. 1972

Három uri leány levelezne uri fiakkal. Leveleket Függetlenhez „Fiatol” jelígre. 1975

Intelligens uraknak, gazdaszoknak elsőrendű házikosztót adunk. Cegléd utca 14. Hegedűs. 2008

Szarvasmarhát telelésre jutányosan vállalom. Bundi-u. 7. sz. 2001

Joghallgató középiskolások tanítását vállalja. Kezdőknek gyorsírást tanít. Cim a Hajdúföldnél. 2006

Házikoszt bentékezésre vagy kihordásra kapható. Arany János-u. 34. 2008

KERESLET

Kitűnő iparvállalathoz pénzes társat keresek. Egyetértésnél cim.

Keresek megvételre egy cirkulárfűrészt. Karacs Imre, Vámospécsi ut, Turul-vendéglő. 1986

Zongora vagy pianino bérbre keres tetik. Cim Függetlennél. 1967

ÁLLÁST KERES

Fiatol rőtös- és rövidárkereskedősegéd állást keres. Cim az Egyet értésnél. 1991

Irodai és pénztárkezelésben jártas kisasszony állást keres szombati zárásal. Cim a kiadóban. 1961

Intelligens nő emenne házvezető nőnek urhoz vagy vidékre, varrni is tud. Cim Postrestante „Özvegy” jel ígre Hajduböszörmény. 1863

Kereskedelmű végzett fiatalember irodai alkalmazást keres. Cim a ki- adóban. 1905

VEGYES

Gyors- és gépirónó délutáni fog- lalkozást keres. Ajánlatokat Gyakor- lott jelígre kérek a kiadóba.

Borbélysegéd, fiatal, szerény igényű, beléphet Székly fodrásznál, — Hajdusoboszlón.

Ház mesteri állás betöltendő: Varga utca 19. Feltételek megegyezés szerint. 2012

Eladó sertés, darabonként 150 kilo gramm: Lónyai u. 25. 2013

Két fiatal, patkányfogó, fajkutya van eladó. Tanító utca 8. szám, keresztépület. Délután 1-7-ig. 2014

Fővárosi lapokra előfizetést, hirdetést felvesz Kovács Hirlapiroda. Postaköltség nincs. Piac 42., Posta mellett. 1704

Nagy kész kocsiraktár

egyszerűtől a legmodernebb ki- vitelig. Uj és használt kocsik kaphatók. Használtakat ve- zsek és becsérétek. Javi- tásokat, fényezést kár- pítózást, megren- deléseket olcsón és pontosan eszközöl:

NEULANDER ANDOR
kocsigyára
Erzsébet-
utca 28. sz.
TELEFON: 41-47.